

Distributionsnätinnehavarens övriga näringsverksamhet

I elmarknadslagen (497/2023) sattes 1.6.2023 i kraft den nya paragrafen 61 a, som reglerar distributionsnätinnehavarnas rätt att bedriva övrig näringsverksamhet. I paragrafen föreskrivs följande:

- Distributionsnätinnehavaren har rätt att bedriva näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet, om en behörig myndighet har beviljat distributionsnätinnehavaren en koncession som krävs för sådan näringsverksamhet (1 mom.)
- Distributionsnätinnehavaren får inte bedriva näringsverksamhet som avser laddning av elfordon. Distributionsnätinnehavaren får dock upprätthålla laddningsstationer för elfordon för eget bruk. (2 mom.)
- Energimyndigheten kan bevilja distributionsnätinnehavaren tillstånd att bedriva annan näringsverksamhet än den som är tillåten enligt denna lag eller elhandelsförordningen, om näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller elhandelsförordningen. (3 mom.)

Energimyndigheten har publicerat en tolkningsanvisning (Dnr 3947/040002/2023) för tillämpning av 61 a § i elmarknadslagen. Anvisningen medföljer som bilaga till detta tillsynsbrev

Med detta tillsynsbrev förutsätter Energimyndigheten att distributionsnätinnehavare som bedriver annan näringsverksamhet lämnar in en redogörelse för åtgärder som säkerställer att distributionsnätinnehavaren endast bedriver sådana andra näringsverksamheter som bestämmelsen tillåter. Distributionsnätinnehavaren ska hos Energimyndigheten ansöka om ett undantagstillstånd för bedrivande av annan näringsverksamhet i enlighet med tredje momentet i lagen, om näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina lagstadgade skyldigheter

Redogörelsen och ansökan om undantagstillstånd gäller distributionsnätinnehavarens övriga näringsverksamheter, det vill säga endast näringsverksamhet som inte ingår i elbranschen (övriga elaffärsverksamheter) eller naturgasbranschen (verksamhet i behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, försäljning av naturgas och lagring av naturgas). Undantagstillstånd behöver inte sökas för annan näringsverksamhet av ringa betydelse.

Ansökan om undantagstillstånd görs i enlighet med beskrivningen i detta tillsynsbrev. Energimyndigheten uppmanar distributionsnätinnehavare att kontakta myndigheten i oklara frågor som gäller ansökan om undantagstillstånd.

Relevant lagstiftning

Energimyndighetens befogenheter

Energimyndigheten handlar i egenskap av en elmarknadsmyndighet i enlighet med elmarknadslagen (588/2013), lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden

8.12.2023

(590/2013) och lagen om Energimyndigheten (870/2013) med uppgift att utöva tillsyn över el- och naturgasmarknaderna och främja en fungerande elmarknad och naturgasmarknad.

Enligt 106 § i elmarknadslagen (588/2013) har Energimyndigheten i uppgift att övervaka efterlevnaden av elmarknadslagen, de bestämmelser och myndighetsföreskrifter som utfärdats med stöd av elmarknadslagen samt de tillståndsbeslut som meddelats med stöd av denna lag. Om tillsynen stadgas i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013).

Enligt 5 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden har Energimyndigheten i uppgift att utöva tillsyn över iakttagandet av den nationella lagstiftning och EU-lagstiftning samt de myndighetsföreskrifter som avses i 2 § samt sköta andra uppgifter som hör till verket enligt den lagstiftning som avses i 2 §.

Distributionsnätinnehavarens övriga näringsverksamhet

Enligt 61 a § 1 mom. i elmarknadslagen har distributionsnätinnehavaren rätt att bedriva näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet, om en behörig myndighet har beviljat distributionsnätinnehavaren en koncession som krävs för sådan näringsverksamhet.

Enligt 2 momentet i paragrafen får distributionsnätinnehavaren inte bedriva näringsverksamhet som avser laddning av elfordon. Distributionsnätinnehavaren får dock upprätthålla laddningsstationer för elfordon för eget bruk.

Enligt 3 momentet kan Energimyndigheten bevilja distributionsnätinnehavaren tillstånd att bedriva annan näringsverksamhet än den som är tillåten enligt denna lag eller elhandelsförordningen, om näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt elmarknadslagen eller elhandelsförordningen.

Undantagstillstånd att bedriva annan näringsverksamhet

Med stöd av 61 a § 3 mom. i elmarknadslagen ska distributionsnätinnehavaren hos Energimyndigheten ansöka om undantagstillstånd att bedriva annan näringsverksamhet, om den andra näringsverksamheten som ska bedrivas inte är tillåten för distributionsnätinnehavaren i elmarknadslagen eller elhandelsförordningen. Erhållandet av undantagstillstånd förutsätter att näringsverksamheten i fråga behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt elmarknadslagen eller elhandelsförordningen.

Ansökan om undantagstillstånd gäller distributionsnätinnehavarens övriga näringsverksamheter. Tillstånd behöver inte sökas för verksamheter som särredovisas som övriga elaffärsverksamheter, verksamhet i behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, försäljning av naturgas och lagring av naturgas. Undantagstillstånd behöver inte heller sökas för affärsverksamheter av ringa betydelse. Affärsverksamheter av ringa betydelse definieras i 2 § i Arbets- och näringsministeriets förordning om särredovisning av elaffärsverksamheter (1305/2019).

Undantagstillstånd behöver inte heller sökas för näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet, om en behörig myndighet har beviljat distributionsnätinnehavaren en

8.12.2023

koncession som krävs för sådan näringsverksamhet. Som näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet kan klassificeras t.ex. naturgas-, fjärrvärme-, vatten- och avloppsnätsverksamhet, eftersom näringsverksamhet i dessa nät kräver en koncession som beviljats av en behörig myndighet.

Om näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet inte förutsätter koncession av någon behörig myndighet, ska distributionsnätinnehavaren hos Energimyndigheten ansöka om tillstånd för denna näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet. Utifrån ansökan om undantagstillstånd prövar Energimyndigheten alltid fallspecifikt huruvida denna näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet är ändamålsenlig med tanke på distributionsnätinnehavarens skyldigheter som föreskrivs i elmarknadslagen och elhandelsförordningen.

Energimyndigheten beviljar inte distributionsnätinnehavaren undantagstillstånd för näringsverksamhet som avser laddning av elfordon, då sådan näringsverksamhet är förbjuden med stöd av 61 a § 2 mom. i elmarknadslagen. Näringsverksamhet som avser laddning av elfordon omfattar ägande, utveckling, förvaltning och drift av laddningsstationer för elfordon. Om distributionsnätinnehavaren har laddningsstationer för elfordon som är reserverade för distributionsnätinnehavarens eget bruk, kräver upprätthållandet av sådana privata laddningsstationer inget separat undantagstillstånd.

Om distributionsnätinnehavaren bedriver annan näringsverksamhet som inte uppfyller de villkor som framförs ovan, ska näringsverksamheten flyttas till ett bolag som är separat från distributionsnätinnehavaren eller vidta andra åtgärder som säkerställer att distributionsnätinnehavaren inte bedriver näringsverksamheter som begränsas i 61 a § i elmarknadslagen. Då är det inte nödvändigt att hos Energimyndigheten ansöka om ett undantagstillstånd i enlighet med 61 a § 3 mom.

Redogörelse över åtgärder

Energimyndigheten förutsätter att distributionsnätinnehavare som bedriver annan näringsverksamhet **senast 31.12.2024** lämnar in en fritt formulerad redogörelse över åtgärder som anknyter till annan näringsverksamhet. Energimyndigheten ber att redogörelsen skickas på adressen kirjaamo@energiavirasto.fi. Anteckna "Redogörelse för åtgärder som anknyter till annan näringsverksamhet" som e-postmeddelandets rubrik.

I redogörelsen ska lämnas upplysning om huruvida den övriga näringsverksamheten flyttas till ett bolag som är separat från distributionsnätinnehavaren eller huruvida distributionsnätinnehavaren vidtar någon annan åtgärd genom vilket villkoren i 61 a § i elmarknadslagen uppfylls, eller huruvida distributionsnätinnehavaren hos Energimyndigheten ansöker om undantagstillstånd för näringsverksamheten. Att fortsätta den övriga näringsverksamheten förutsätter i enlighet med 61 a § 3 mom. att näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina lagstadgade skyldigheter. Om distributionsnätinnehavaren ansöker om undantagstillstånd för alla dess övriga näringsverksamheter, behöver en separat redogörelse för åtgärderna inte lämnas in.

Ansökan om undantagstillstånd

Om distributionsnätinnehavaren anser att näringsverksamheten uppfyller villkoret i 61 a § 3 mom. i elmarknadslagen, ska distributionsnätinnehavaren hos Energimyndigheten ansöka om undantagstillstånd för annan näringsverksamhet i enlighet med elmarknadslagen **senast 31.12.2024**. Energimyndigheten kommer att på eget initiativ inleda undersökning om distributionsnätinnehavaren inte har ansökt om undantagstillstånd för annan näringsverksamhet som avses i paragrafens 3 moment inom denna frist.

Ansökan om undantagstillstånd görs med en öppen ansökan. På den öppna ansökan kan undantagstillstånd samtidigt sökas för flera helheter av näringsverksamhet. Ansökan ska undertecknas och skickas per e-post som pdf-fil till Energimyndigheten på adressen kirjaamo@energiavirasto.fi. Anteckna "Ansökan om undantagstillstånd för annan näringsverksamhet" som e-postmeddelandets rubrik.

I den öppna ansökningen ska emellertid följande upplysningar meddelas:

1. Uppgifter om distributionsnätinnehavaren

- A. Distributionsnätinnehavarens namn, FO-nummer och kontaktinformation
- B. Kontaktpersonernas uppgifter (namn, e-postadress och telefonnummer)

2. Distributionsnätinnehavarens övriga näringsverksamhet

- A. Annan i 61 a § 3 mom. i elmarknadslagen avsedd näringsverksamhet för vilken distributionsnätinnehavaren ansöker om undantagstillstånd.
- B. Beskrivning av innehållet av annan näringsverksamhet som ansökan gäller
- C. Den årliga genomsnittliga omsättningen (€) för annan näringsverksamhet som undantagstillståndet gäller
- D. Upplysning om vilken andel (%) som omsättningen för den övriga näringsverksamheten som undantagstillståndet gäller i genomsnitt utgör av den sammanräknade omsättningen för distributionsnätinnehavarens näringsverksamhet.
- E. Motiveringar till beviljandet av undantagstillstånd – hur den övriga näringsverksamhet för vilket undantagstillstånd söks betjänar fullgörandet av distributionsnätinnehavarens skyldigheter i enlighet med elmarknadslagen och elhandelsförordningen.

3. Ansökans offentlighet

Om ansökan, dess bilagor eller tilläggsuppgifterna till den innehåller upplysningar som betraktas som sekretessbelagda affärshemligheter, ber vi att ni märker klart och tydligt ut dem i ansökan. Nämn också grunden till sekretessen i anslutning till detta.

4. Underskrift

8.12.2023

- A. Ort
- B. Datum
- C. Underskrift
- D. Namnförtydligande

Energimyndigheten uppmanar distributionsnätinnehavare att kontakta myndigheten i oklara frågor som gäller ansökan om undantagstillstånd. Ytterligare information om ärendet ger experterna inom redovisning Åsa Liesola (e-post asa.liesola@energiavirasto.fi / puh. +358 295 050 055) och Juuso Saloniemi (e-post juuso.saloniemi@energiavirasto.fi / +358 295 050 093).

Bilagor Energimyndighetens anvisning om distributionsnätinnehavarens bedrivande av annan näringsverksamhet (Dnr 3947/040002/2023)

Distribution Distributionsnätinnehavare
Innehavare av högspänningsdistributionsnät

För kännedom Arbets- och näringsministeriet

energiavirasto
energimyndigheten

**Energimyndighetens anvisning
OM DISTRIBUTIONSNÄTSINNEHAVARENS ÖVRIGA
NÄRINGSVERKSAMHET**

8.12.2023

Dnr 3947/040002/2023

Innehåll

Om beredningen av anvisningen.....	3
1. Kalkylmässig särredovisning	4
1.1 Skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter	4
1.2 Särredovisning av övrig affärsverksamhet.....	4
1.3 Näringsverksamheternas innehåll.....	4
2. Tolkning av 61 a § i elmarknadslagen	6
2.1 Distributionsnätinnehavarens rätt att bedriva näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet	6
2.2 Bedrivande av näringsverksamhet som avser laddning av elfordon.....	6
2.3 Tillstånd för distributionsnätinnehavare att bedriva annan näringsverksamhet	8
3. Ansökan om undantagstillstånd.....	9
4. Noter	10

Om beredningen av anvisningen

Genom de ändringar i elmarknadslagen (497/2023) som sattes i kraft 1.6.2023 verkställdes föreskrifterna i artikel 31.10 i elmarknadsdirektivet om distributionsnätinnehavares rätt att bedriva annan näringsverksamhet än de som föreskrivs i elmarknadsdirektivet och elhandelsföreskriften och föreskrifterna i artikel 33.2 om distributionsnätinnehavares rätt att bedriva verksamhet som avser laddning av elfordon. Enligt 61 a § i den reviderade elmarknadslagen:

- Distributionsnätinnehavaren har rätt att bedriva näringsverksamhet i andra nät än elnätet, om en behörig myndighet har beviljat distributionsnätinnehavaren en koncession som krävs för sådan näringsverksamhet.
- Distributionsnätinnehavaren får inte bedriva näringsverksamhet som avser laddning av elfordon. Distributionsnätinnehavaren får dock upprätthålla laddningsstationer för elfordon för eget bruk.
- Energimyndigheten kan bevilja distributionsnätinnehavaren tillstånd att bedriva annan näringsverksamhet än den som är tillåten enligt denna lag eller elhandelsförordningen, om näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller elhandelsförordningen.

I samband med ikraftträdandet av 61 a § i elmarknadslagen ansåg Energimyndigheten det aktuellt att kartlägga innehållet av nätinnehavarnas övriga näringsverksamheter inom el-distributionsnätverksamheten, då den föregående utredningen gällande övrig näringsverksamhet senast genomförts år 2012. Med en begäran om utredning som Energimyndigheten skickade ut 17.5.2023 bad Energiverket nätinnehavare att svara på följande frågor:

- Bedriver ert företag övriga affärsverksamheter?
- Om övriga affärsverksamheter bedrivs, vilken verksamhet är den särredovisad i?
- Är ert företags övriga verksamheter ringa (2 § i ANMf (1305/2019))
- Vilken typ av affärsverksamhet omfattar ert företags övriga affärsverksamheter eller ringa övriga affärsverksamheter?

Begäran om utredning skickades till 77 eldistributionsnätinnehavare, nio innehavare av högspänningsdistributionsnät och till den systemansvariga stamnätinnehavaren Fingrid Abp. Syftet med begäran om utredning var särskilt att kartlägga innehållet av nätinnehavarnas övriga näringsverksamheter, så att Energimyndigheten inom ramen för sina tillsynsuppgifter skulle kunna bedöma ändamålsenligheten av dessa näringsverksamheter med tanke på fullgörandet av nätinnehavarnas skyldigheter som föreskrivs i elmarknadslagen och elhandelsförordningen. Ett ytterligare syfte var att granska att nätinnehavarnas övriga näringsverksamhet är behörigt särredovisad.

Utifrån de svar som lämnades in på den begäran om utredning som Energimyndigheten sände ut har myndigheten nu utarbetat en tolkningsanvisning för tillämpning av 61 a § i elmarknadslagen.

1. Kalkylmässig särredovisning

1.1 Skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter

Nätinnehavarna ska genomföra kalkylmässig särredovisning i enlighet med elmarknadslagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen. Enligt 77 § i elmarknadslagen (588/2013) ska företaget särredovisa elnätsverksamhet och övriga elaffärsverksamheter samt elaffärsverksamheter och företagets övriga affärsverksamhet. Vidare ska nätinnehavaren särredovisa följande delområden i elnätsverksamheten:

- a) stamnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet
- b) distributionsnätsverksamheter som bedrivs i geografiskt åtskilda delar av ansvarsområdet, om separata priser på eldistribution i enlighet med 55 § i elmarknadslagen tillämpas i delarna.

Enligt 78 § i elmarknadslagen avses med särredovisning att det för varje räkenskapsperiod ska upprättas en resultaträkning och balansräkning för de elaffärsverksamheter som ska särredovisas samt en kombinerad resultaträkning och balansräkning för företagets övriga affärsverksamheter.

1.2 Särredovisning av övrig affärsverksamhet

Nätinnehavare ska i princip alltid redovisa övrig affärsverksamhet separat från elnätsverksamheter och övriga elaffärsverksamheter.

Undantaget från skyldigheten till särredovisning är affärsverksamheter av ringa betydelse, som definieras i 2 § i Arbets- och näringsministeriets förordning om särredovisning av elaffärsverksamheter (1305/2019). Enligt 2 § i förordningen anses sådana andra affärsverksamheter vara av ringa betydelse, vilkas sammanlagda omsättning utgör mindre än 10 procent av sammanslutningens eller inrättningens omsättning och till storleken är under 500 000 euro per år.

Affärsverksamheter av ringa betydelse kan i första hand upptas i siffrorna för den övriga elaffärsverksamheten, eller om ingen övrig elaffärsverksamhet finns, i siffrorna för elnätsverksamheten.

1.3 Näringsverksamheternas innehåll

Med **elnätsverksamhet** avses att mot vederlag ställa elnät till förfogande för dem som behöver elöverföring eller eldistribution och andra elnätstjänster. Till elnätsverksamheten hör nätinnehavarens planering, byggande, underhåll och drift av elnätet, anslutande av nätanvändarnas elanläggningar till elnätet, elmätning, kundservice och andra åtgärder som hänför sig till elöverföring eller eldistribution och som är nödvändiga för elöverföring eller eldistribution som sker i nätinnehavarens elnät och för övriga nättjänster. (EML 588/2013 3 § 6 punkten)

Övriga elaffärsverksamheter är produktion av el, försäljning av el, aggregering, efterfrågefleksibilitet och energilagring (EML 588/2013 3 § 21 punkten). I andra elaffärsverksamheter ingår även affärsverksamhet som avser laddning av elfordon. Distributionsnätinnehavaren får inte bedriva affärsverksamhet som avser laddning

av elfordon. Distributionsnätinnehavaren får visserligen upprätthålla laddningsstationer för elfordon för eget bruk. (EML 61 a § 2 mom.) Affärsverksamhet som avser lagging av elfordon behandlas mer ingående i stycke 2.2.

I **övrig näringsverksamhet** ingår alla näringsverksamheter som inte ingår i de näringsverksamheter som beskrivs ovan (elnätsverksamhet och övriga elaffärsverksamheter). Utifrån den begäran om utredning som skickades till distributionsnätinnehavarna 17.5.2023 är de typiska övriga affärsverksamheterna som distributionsnätinnehavarna driver bl.a. fjärrvärme-, vattenförsörjnings-, entreprenad-, monterings-, utomhusbelysnings-, kommunikationsnäts- och optofibernätsverksamhet samt uthyrning av fastigheter och försäljning av eltilbehör.

2. Tolkning av 61 a § i elmarknadslagen

2.1 Distributionsnätinnehavarens rätt att bedriva näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet

Enligt 61 a § 1 mom. i elmarknadslagen har distributionsnätinnehavaren rätt att bedriva näringsverksamhet i andra nät än elnätet, om en behörig myndighet har beviljat distributionsnätinnehavaren en koncession som krävs för sådan näringsverksamhet.

Energimyndighetens tolkning:

Artikel 31.10 i Europaparlamentets och rådets elmarknadsdirektiv (EPNDir 23.6.2022 944/2019) begränsar inte distributionsnätinnehavarnas rätt att äga, utveckla, förvalta eller driva andra nät än elnät, om medlemsstaten eller en utsedd behörig myndighet har beviljat en sådan koncession.

Energimyndigheten är den oberoende tillstånds- och tillsynsmyndigheten för el- och naturgasmarknaden i Finland. I egenskap av nationell myndighet har Energimyndigheten behörighet att bevilja näringsutövare koncession att bedriva tillståndspliktig el- och naturgasnätverksamhet i el- och naturgasnäten i Finland. Energimyndigheten kan således bevilja en distributionsnätinnehavare koncession att samtidigt bedriva affärsverksamhet i el- och naturgasnätet.

Enligt Energimyndighetens uppfattning kan naturgasnätet uppfattas som ett sådant nät som är annat än elnätet som avses i 61 a § 1 momentet i elmarknadslagen. Myndigheten anser också att som ett annat nät också kan klassificeras t.ex. naturgas-, fjärrvärme-, vatten- och avloppsnät, eftersom näringsverksamhet i dessa nät kräver en koncession som beviljats av en behörig myndighet.

Om en eldistributionsnätinnehavare utöver en koncession som Energimyndigheten beviljat också har en koncession som någon annan behörig myndighet beviljat att bedriva näringsverksamhet i ett annat nät (än i el- eller naturgasnätet), har nätinnehavaren rätt att bedriva denna näringsverksamhet i ett annat nät.

Om i 61 a § 1 momentet i elmarknadslagen avsedd näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet inte förutsätter koncession av någon behörig myndighet, ska distributionsnätinnehavaren hos Energimyndigheten ansöka om tillstånd för denna näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet. Utifrån ansökan om undantagstillstånd prövar Energimyndigheten alltid fallspecifikt huruvida denna näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet är ändamålsenlig med tanke på distributionsnätinnehavarens skyldigheter som föreskrivs i elmarknadslagen och elhandelsförordningen. Förfarandet för ansökan om undantagstillstånd beskrivs i avsnitt 3.

2.2 Bedrivande av näringsverksamhet som avser laddning av elfordon

Enligt 61 a § 2 momentet i elmarknadslagen (497/2023) får distributionsnätinnehavaren inte bedriva näringsverksamhet som avser laddning av elfordon. Distributionsnätinnehavaren får dock upprätthålla laddningsstationer för elfordon för eget bruk.

Energimyndighetens tolkning

Enligt 3 § 9 punkten i elmarknadslagen avses med nätinnehavare en näringsidkare som har ett elnät i sin besittning och utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet i det nätet.

61 a § 2 mom. i elmarknadslagen bygger på artikel 33.2 i Europaparlamentets och rådets elmarknadsdirektiv (EPNDir 23.6.2022 944/2019), som föreskriver att systemansvariga för distributionssystem inte ska äga, utveckla, förvalta eller driva laddningsstationer för elfordon, utom då systemansvariga för distributionssystem äger privata laddningsstationer uteslutande för eget bruk. Med laddningsstation avses ett gränssnitt där ett elfordon i taget kan laddas eller där batteriet på ett elfordon i taget kan bytas ut (EML 3 § 30 d punkten). Syftet med förbudet är att säkerställa att laddningstjänsterna för elfordon kan utvecklas och verka på marknadsvillkor och konkurrensbaserat (RP 318/2022 sid. 55–56).

Energimyndigheten anser att 61 a § 2 momentet i elmarknadslagen uttryckligen nekar distributionsnätsinnehavaren rätten att bedriva näringsverksamhet som avser laddning av elfordon. Energimyndigheten anser att en distributionsnätinnehavare inte får bedriva näringsverksamhet som avser laddning av fordon och elnätsverksamhet under samma FO-nummer. Näringsverksamheten som avser laddning ska således bedrivas under ett annat FO-nummer än elnätsverksamheten. Om näringsverksamhet som avser laddning till exempel bedrivs i koncernens moderbolag, ska elnätsverksamheten vara förlagd till ett eget bolag, såsom ett dotterbolag.

Undantaget är privata laddningsstationer som distributionsnätinnehavaren äger och använder för eget bruk. Distributionsnätinnehavarna kan upprätthålla sådana laddningsstationer för laddning av sina arbetstagares eller kunders elfordon. Som laddningsstationer som är i eget bruk betraktas enligt detaljmotiveringarna till 61 a § 2 mom. i RP 318/2022 laddningsstationer som finns i anslutning till distributionsnätinnehavarens verksamhetsställen eller anläggningar och som är avsedda för distributionsnätinnehavarens och dess arbetstagares bruk, samt laddningsstationer i anslutning till kundparkeringar. Som laddningsstationer som är avsedda för eget bruk kan också betraktas distributionsnätinnehavarens privata laddningsstationer som finns på parkeringsplatserna för distributionsnätinnehavarens verksamhetsställen och som är reserverade för arbetstagare i bolag som hör till samma koncern som distributionsnätinnehavaren. Dessa privata laddningsstationer kan dock inte upprätthållas för laddning av elfordon som ägs av kunder till bolag som hör till samma koncern som distributionsnätinnehavaren. Privata laddningsstationer i distributionsnätinnehavarens ägo som upprätthålls för distributionsnätinnehavarens eget bruk särredovisas på affärsverksamheten i enlighet med orsaksprincipen.

Energimyndigheten anser att byggande eller försäljning av laddningsstationer inte är sådan i 61 a § 2 mom. i elmarknadslagen avsedd näringsverksamhet som avser laddning av elfordon och som omfattar ägande, utveckling, förvaltning och drift av laddningsstationer för elfordon. Byggande och försäljning av laddningsstationer är övrig näringsverksamhet för distributionsnätinnehavaren och omfattas av det undantagstillstånd och den prövning av huruvida näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina lagstadgade skyldigheter som avses i 61 a § 3 mom. i elmarknadslagen.

Energimyndigheten betonar att distributionsnätinnehavaren ska bedriva ett icke-diskriminerande samarbete med de företag som äger, utvecklar, driver eller förvaltar laddningsstationer för elfordon. Distributionsnätinnehavaren ska också agera på en icke-diskriminerande grund i fråga om anslutningen av laddningsstationer för elfordon till nätet. Anslutning av laddningsstationer för elfordon till nätet betraktas som elnätsverksamhet. Verksamhet som avser anslutning av laddningsstationer ska således särredovisas i elnätsverksamheten.

2.3 Tillstånd för distributionsnätinnehavare att bedriva annan näringsverksamhet

Enligt 61 a § 3 momentet i elmarknadslagen (497/2023) kan Energimyndigheten bevilja distributionsnätinnehavaren tillstånd att bedriva annan näringsverksamhet än den som är tillåten enligt denna lag eller elhandelsförordningen, om näringsverksamheten behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller elhandelsförordningen.

Energimyndighetens tolkning

61 a § 3 mom. i elmarknadslagen begränsar eldistributionsnätinnehavarens möjlighet att bedriva annan näringsverksamhet än näringsverksamhet som är tillåten för distributionsnätinnehavaren i elmarknadslagen eller elhandelsförordningen. Bedrivande av sådan näringsverksamhet förutsätter ett tillstånd som söks hos Energimyndigheten. Enligt bestämmelsen kan Energimyndigheten bevilja ett undantagstillstånd för näringsverksamheten om näringsverksamheten i fråga behövs för att distributionsnätinnehavaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt elmarknadslagen eller elhandelsförordningen. Förfarandet för ansökan om undantagstillstånd beskrivs i avsnitt 3.

Bestämmelsen gäller näringsverksamheter som särredovisas som övrig näringsverksamhet. Bestämmelsen begränsar inte nätinnehavarens möjlighet att bedriva övriga elaffärsverksamheter (se avsnitt 1.3), verksamhet i behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, försäljning av naturgas och lagring av naturgas. Distributionsnätinnehavarens rätt att bedriva övriga elaffärsverksamheter regleras bland annat i 60 § i elmarknadslagen.

Energimyndigheten anser att en distributionsnätinnehavare endast kan bedriva sådana övriga näringsverksamheter som betjänar fullgörandet av skyldigheterna i enlighet med elmarknadslagen eller elhandelsförordningen. Enligt Energimyndigheten kan sådana näringsverksamheter vara till exempel näringsverksamheter som

- behövs för distributionssystemets effektiva, tillförlitliga och säkra drift
- garanterar slutanvändarna tillräcklig tillgång på el (t.ex. kontrollrums-, beredskaps- och reservkrafttjänster)
- främjar skäliga eldistributionskrav på lång sikt

Undantagstillstånd behöver inte sökas hos Energimyndigheten för i 61 a § 1 momentet i elmarknadslagen avsedd tillståndspliktig näringsverksamhet som bedrivs i ett annat nät. Som näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet kan klassificeras

t.ex. naturgas-, fjärrvärme-, vatten- och avloppsnätsverksamhet, eftersom näringsverksamhet i dessa nät kräver en koncession som beviljats av en behörig myndighet. Om näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet inte förutsätter koncession av någon behörig myndighet, ska distributionsnätinnehavaren hos Energimyndigheten ansöka om tillstånd för denna näringsverksamhet i ett annat nät än elnätet.

Undantagstillstånd behöver inte sökas för annan affärsverksamhet av ringa betydelse.

Energimyndigheten beviljar inte undantagstillstånd för näringsverksamhet som avser laddning av elfordon. Om distributionsnätinnehavaren dock har laddningsstationer för elfordon som är reserverade för distributionsnätinnehavarens eget bruk, kräver upprätthållandet av sådana privata laddningsstationer inget separat undantagstillstånd. (EML 61 a § 2 mom.)

3. Ansökan om undantagstillstånd

Energimyndigheten ålägger distributionsnätinnehavare att ansöka om undantagstillstånd för sådan annan näringsverksamhet som avses i 61 a § 3 mom. i elmarknadslagen.

Ansökan om undantagstillstånd görs med en öppen ansökan. På den öppna ansökan kan undantagstillstånd samtidigt sökas för flera helheter av näringsverksamhet. Ansökan ska undertecknas och skickas per e-post som pdf-fil till Energimyndigheten på adressen kirjaamo@energiavirasto.fi. Anteckna "Ansökan om undantagstillstånd för annan näringsverksamhet" som e-postmeddelandets rubrik.

I den öppna ansökningen ska emellertid följande upplysningar meddelas:

1. Uppgifter om distributionsnätinnehavaren

- A. Distributionsnätinnehavarens namn, FO-nummer och kontaktinformation
- B. Kontaktpersonernas uppgifter (namn, e-postadress och telefonnummer)

2. Distributionsnätinnehavarens övriga näringsverksamhet

- A. Annan i 61 a § 3 mom. i elmarknadslagen avsedd näringsverksamhet för vilken distributionsnätinnehavaren ansöker om undantagstillstånd.
- B. Beskrivning av innehållet av annan näringsverksamhet som ansökan gäller
- C. Den årliga genomsnittliga omsättningen (€) för annan näringsverksamhet som undantagstillståndet gäller
- D. Upplysning om vilken andel (%) som omsättningen för den övriga näringsverksamheten som undantagstillståndet gäller i genomsnitt utgör av den sammanräknade omsättningen för distributionsnätinnehavarens näringsverksamhet.

- E. Motiveringar till beviljandet av undantagstillstånd – hur den övriga näringsverksamhet för vilket undantagstillstånd söks betjänar fullgörandet av distributionsnätinnehavarens skyldigheter i enlighet med elmarknadslagen och elhandelsförordningen.

3. Ansökans offentlighet

Om ansökan, dess bilagor eller tilläggsuppgifterna till den innehåller upplysningar som betraktas som sekretessbelagda affärshemligheter, ber vi att ni märker klart och tydligt ut dem i ansökan. Nämn också grunden till sekretessen i anslutning till detta.

4. Underskrift

- A. Ort
- B. Datum
- C. Underskrift
- D. Namnförtydligande

Energimyndigheten uppmanar distributionsnätinnehavare att kontakta myndigheten i oklara frågor som gäller ansökan om undantagstillstånd.

4. Noter

Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EPNDir 944/2019)

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av elmarknadslagen och till lagar som har samband med den (RP 318/2022)

Lag om ändring av elmarknadslagen (497/2023)

Elmarknadslagen (EML 588/2013)

Arbets- och näringsministeriets förordning om särredovisning av elaffärsverksamheter (ANMf 1305/2019)